

<https://www.tuni.fi/fi/ajankohtaista/alyormus-kertoo-tyopaikan-vuorovaikutustilanteista>

Tutkimus

Älysormus kertoo työpaikan vuorovaikutustilanteista

Julkaistu 7.6.2022

Tampereen yliopisto

Koronapandemia on tuonut lähes alalle kuin alalle erilaisia hybridityöskentelyn muotoja. Kokouksissa, tapaamisissa ja idearühissä ollaankin yhtäkkiä koolla joko virtuaalisesti, livenä tai näiden yhdistelmänä. Hommat useimmiten hoituvat, mutta kun työ siirtyy kokonaan tai osittain etätyöksi, eniten muuttuu vuorovaikutus.

Keväällä alkaneessa HYBRIDI-hankkeessa tutkijoita kiinnostavat työelämän vuorovaikutustilanteet kasvotusten, etänä ja hybridisti.

– Selvitämme, miten virittyneisyys ja tunnetilat vaihtelevat erilaisissa kohtaamisissa sekä vaikuttaako kohtaamisen luonne psykologisten perustarpeiden täyttymiseen. Lisäksi tarkastelemme, miten ryhmätyötilanteiden tavoitteet täyttyvät eri tilanteissa, tutkija **Eija Lehtonen** kertoo.

- Eleet, tunteet, virittyneisyyden taso – mikä välittyy etänä, mikä ei? Käytännön esimerkkinä kokoustilanteessa vaikkapa puheenvuorojen jakaminen: se on etänä paljon vaikeampaa ja vähemmän luontevaa, Lehtonen sanoo.

Tutkijoilla on käytössään älysormuksen ja Tampereen yliopistolla kehitetyn Learning tracker -sovelluksen yhdistelmä. Koehenkilöt pitävät tosielämän työtilanteissa älysormusta kaksi viikkoa ja kirjaavat samalla sovellukseen tuntemuksiaan ennen ja jälkeen vuorovaikutustilanteiden tietyn lyhyen kysymyspatterin avulla. Osa osallistujista myös haastatellaan, jolloin saadaan sanoitettua dataan tallentuneita tapahtumia.

- Älysormuksen avulla saadaan kerättyä dataa koehenkilöiden virittyneisyydestä, mutta selitys sille, mitä datassa nähdään, saadaan kyselyillä ja haastatteluissa – voihan virittyneisyys olla esimerkiksi joko myönteistä innostusta tai kielteistä turhautumista. Tutkimme myös, miten psykologiset perustarpeet, kuten autonomia, pätevyys ja yhteenkuuluvuus, toteutuvat vuorovaikutustilanteissa, tutkija **Ilmari Puhakka** kertoo.

Yhteistyökumppanina tutkijoilla on suuri teknologia-alan yritys. Näin saadaan nimenomaan Suomea koskevaa tietoa asiantuntijatyöstä.

- Meitä kiinnostaa, millaisissa tilanteissa ehdottomasti kannattaa olla läsnä ja mitkä hoituvat hyvin etänä. Tämä vaikuttaa paitsi työntekijöiden hyvinvointiin, myös esimerkiksi tilojen suunnitteluun. Millaisiin tiloihin kannattaa satsata? Toimivatko ennen pandemiaa suosituiksi tulleet avokonttorit enää nykytilanteessa? Kysymme myös ihmisten omia preferenssejä sen suhteen, kuinka paljon toivoisivat voivansa olla etätyössä ja kuinka paljon läsnä konttorilla. On mielenkiintoista nähdä, näkyykö tämä jotenkin datassa, tutkijat pohtivat.

Hankkeessa on mukana monen alan osaajia kasvatustieteiden, psykologian ja tekniikankin parista.

- Ihmistieteissäkin käytetään jatkuvasti enemmän erilaista teknologiaa. Siksi on tärkeää koota työryhmä, jossa on sekä tekniikan että ihmisten päänsisäisten liikkeiden tuntijoita. Tampereella on kerätty älysormusdataa jo vuosia, joten ollaan siinä varsin kokeneita, hanketta johtava professori **Petri Nokelainen** kertoo.

Työsuojelurahaston rahoittaman kaksivuotisen hankkeen ensimmäisiä tuloksia julkaistaan loppusyksystä.

Teksti: Sanna Kähkönen

Kuva: Jonne Renvall